

Bemærkninger til skabelonen: "Forældrehandleplan- Særskilt handleplan, jf. Lov om social service § 54, stk. 2"

Bemærkningerne giver inspiration til brug af skabelonen "Forældrehandleplan - Særskilt handleplan, jf. Lov om social service § 54, stk. 2."

Kommunens forpligtelser i forhold til forældremyndighedsindehaver, når et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet, fremgår af servicelovens § 54. Ved anbringelse af et barn eller en ung efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, servicelovens § 58 eller § 14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet skal forældremyndighedens indehaver(e) tilbydes en støtteperson. Derudover skal der efter § 54, stk. 2, træffes afgørelse om støtte til forældrene. Giver afgørelsen anledning til, at forældrene skal modtage støtte, herunder hvis forældrene accepterer tilbuddet om støtteperson, skal der jf. servicelovens § 54, stk. 2, fastsættes en særskilt plan for støtten. Skabelonen kan anvendes til at lave denne plan.

Formålet med handleplanen

Barnets eller den unges forhold til forældrene er væsentligt, også under en anbringelse uden for hjemmet, og forældrene kan spille en vigtig rolle i forhold til at sikre en positiv udvikling for barnet eller den unge. Det er derfor vigtigt, at der under en anbringelse af et barn eller en ung så vidt muligt arbejdes med at støtte familien til at løse de problemer, som har været medvirkende til barnets eller den unges vanskeligheder og dermed anbringelse uden for hjemmet. Dels er det vigtigt at arbejde på at løse familiens eventuelle problemer, således at barnet eller den unge om muligt igen kan hjemgives. Dels er det centralt at støtte forældrene i at kunne udfylde deres forælderrolle også under anbringelsen.

Uanset om der er mulighed for, at forældrene på sigt kan varetage omsorgen for barnet eller den unge, og barnet eller den unge dermed vil kunne hjemgives til forældrene, spiller forældrene ofte en vigtig rolle for barnet eller den unge. Støtten kan derfor også iværksættes med henblik på at støtte forældrene i at have samvær med barnet eller den unge eller på anden måde bidrage til at sikre en positiv udvikling for barnet eller den unge.

Udarbejdelse af forældrehandleplanen

Forældrehandleplanen udarbejdes som udgangspunkt i samarbejde med forældrene. Forældrehandleplanen kan være et godt redskab til at tale med forældrene om, hvorfor de ikke kan have barnet eller den unge hjemme og skabe tydelighed omkring, hvad de i givet fald skal kunne opfylde, for at en hjemgivelse kan komme på tale, eller at samværet kan foregå på en tryk måde for barnet eller den unge.

Forældrehandleplanen skal understøtte den afgørelse, der er truffet, i forhold til hvilken støtte forældremyndighedsindehaverene har behov for under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet. Forældrehandleplanen skal indeholde mål for den støtte, der sættes i værk, med henblik på at støtte forældrene i at varetage omsorgen for barnet eller den unge ved en eventuel hjemgivelse eller i samvær med barnet eller den unge under anbringelsen.

Hvis der er delt forældremyndighed, men de to parter ikke er samboende, skal der udarbejdes en særskilt handleplan for begge forældre. I skabelonen skal det derfor angives, hvilke(n) forældremyndighedsindehaver(e) handleplanen vedrører. Hvis den ene forældremyndighedsindehaver bor

i en anden kommune end barnets handlekommune, er det denne forældremyndighedsindehavers opholdskommune, der skal træffe afgørelse om støtte, der er målrettet forældremyndighedsindehaveren. Barnets handlekommune har pligt til at vejlede forældremyndighedsindehaveren om dennes rettigheder, og barnets sagsbehandler kan også hjælpe forælderen med at tage kontakt til dennes bopælskommune.

Hvis flere børn i familien er anbragt, kan forældrehandleplanen laves for flere børn. Alternativt kan det angives i den enkelte forældrehandleplan, hvis der er flere forældrehandleplaner for den/de forældremyndighedsindehavere, handleplanen vedrører.

Er der tale om forældre med komplekse og sammensatte problemer, kan den særskilte handleplan erstattes af en helhedsorienteret plan jf. servicelovens § 54 stk. 3, hvor alle indsatser i forhold til forældrene indarbejdes og koordineres. Forældrene skal give samtykke til, at der udarbejdes en helhedsorienteret plan.

Mål og opfølgning

I sagsbehandlingsmetoden Integrated Children's System (ICS) arbejdes der med få, relevante og prioriterede mål. Derfor er der i handleplansskabelonen fortrykt tre mål, men der skal selvfølgelig indsættes det antal mål, der er behov for.

Et mål skal konkret beskrive, hvad det er for en forandring, der skal kunne ses hos forældrene. Målene skal beskrives så præcist, at det er muligt for både forældre, sagsbehandler og leverandør af indsatsen at vurdere og tage stilling til, om og hvornår målene er opnået.

Der kan anvendes forskellige tilgange til at formulere gode mål i en handleplan. Uanset hvilken tilgang der anvendes, er det hensigtsmæssigt at foretage en SMART-sikring af målene, der kan foretages ved hjælp af nedenstående hjælpespørgsmål:

- **Specifikke mål.** Hvad vil vi opnå? Hvorfor? For hvem?
- **Målbare mål.** Hvordan kan vi vide, om ændringerne er indtrådt? Hvad har vi, når målet er nået, som vi ikke har i dag?
- **Accepterede (og Attraktive) mål.** Giver målet mening for alle (forældre, støtteperson, leverandør af indsatser)? Kan alle involverede se egen rolle og ansvar?
- **Realistiske mål.** Tror vi på, at målet kan nås i løbet af den afsatte periode? Er der ressourcer til at nå det? Hvad kan understøtte vores mål? Hvad kan modarbejde vores mål?
- **Tidsafgrænsede mål.** Har vi fastsat tid for, hvornår vores mål skal være nået? Er det klart for alle involverede, hvornår vi skal nå vores mål?

Under mål i skabelonen skrives både mål for indsatser, som iværksættes af sagsbehandler på børn- og ungeområdet samt indsatser, som iværksættes på voksenområdet fx misbrugsbehandling, psykiatrisk behandling eller arbejdsmarkedsrettet indsats.

Forældrehandleplanen samler dermed de indsatser, der iværksættes i relation til arbejdet hen i mod hjemgivelse af barnet eller den unge eller i forhold til samvær og konkrete aftaler for samarbejde med støtteperson.

Der er ikke krav om, at alle felter i handleplanen skal udfyldes, hvilket giver sagsbehandleren forskellige muligheder for anvendelse af handleplansskabelonen. Handleplanskabelonen vil dermed også kunne

anvendes, selvom der ikke iværksættes indsatser i forhold til forældrene, men hvor det er relevant at skrive konkrete aftaler i forhold til støttepersonen.

Opfølgning

Forældrene skal tilbydes en revision af forældrehandleplanen, når der er behov for det, og skal senest tre måneder efter, at barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet, tilbydes en sådan revision. Herefter skal det vurderes med højst 12 måneders mellemrum, om der er behov for at revidere forældrehandleplanen eller relevante dele af den helhedsorienterede plan jf. serviceloven § 70, stk. 4.

Opfølgning på handleplanen kan med fordel ske med samtidig opfølgning på alle mål, som det også sker i forhold til barnets handleplan. Dette kan gøres på et statusmøde med deltagelse af forældre og relevante samarbejdsparter. På den måde skabes et forpligtende samarbejde mellem forældre, samarbejdsparter og sagsbehandler. Derudover kan der forinden opfølgningen indsamles relevant dokumentation fra samarbejdsparter og netværk til brug for opfølgning på forældrehandleplanen.

Både ved udarbejdelse af den første forældrehandleplan og ved opfølgninger kan der hentes inspiration i Kvalitet i sagsbehandlingen – håndbog i anvendelse af ICS og udredningsværktøjet samt i De aldersopdelte fokusområder i forhold til at sætte forældrenes kompetencer i relation til barnets udvikling og behov.